

наукою бі ЗА КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 3 (700)

Четвер, 8 лютого 1962 р.

Ціна 2 коп.

ЗА ЦЕ ПОТРІБНО БОРОТИСЬ

«Все в ім'я людини, все для блага людини», — такий основний принцип всієї діяльності нашої партії. Піклуванням про людину пройнятій найвеличніший документ епохи — Програма КПРС, яку прийняв ХХІІ з'їзд партії. Програма дає грандіозний, науково обґрунтований план побудови комунізму в нашій країні. Радянський народ в своєму повсякденному житті керується цим грандіозним перспективним планом на найближчі 20 років, бачачи перед собою ясну мету. Небачених вершин досягне через 20 років рівень виробництва в нашій країні, новими стануть відносини між людьми. А людина? «Людина комуністичного майбутнього», — ці слова ми з вами говоримо по можливості рідко, щоб вони не стали банальними, вимовляємо ці слова з великою повагою, хоч часто забуваємо, що пройдуть роки, і цими високими словами будуть називати нас і наших друзів, сьогоднішніх студентів, школярів, спеціалістів. Ale

«...Будущее не придет само,
Если не примем мер...»

Так, наше покоління будуть називати високими словами, але за це потрібно боротися, для цього потрібно попрацювати кожному колективу, кожній людині.

Зачатки людини майбутнього можна побачити в нашему житті на кожному кроці. Бригади і ударники комуністичної праці, робота на громадських началах, та хіба все перерахуеш! Все це якнайкраще відповідає принципам морального кодексу будівника комунізму:

відданість справі комунізму, любов до соціалістичної Батьківщини, до країн соціалізму;

сумлінна праця на благо суспільства.

Не будемо далеко ходити за прикладами: у колективу нашого університету є багато досягнень, якими всі ми можемо пішатися.

200 процентів — такий був щоденний показник роботи істориків-четвертокурсників в Іванівському районі; відмінно працювали на кукурудзяних полях сту-

денти IV курсу українського відділу філфаку, біологи II, III курсів та ін. Наші викладачі тт. Щербаков, Столляр, Галицький, Ганевич, Плосконіс та ін. часто виїжджають в Роздільнянський та Іванівський райони, читають лекції, проводять семінари для пропагандистів, для слухачів народних університетів. Силами студентів та аспірантів ОДУ на громадських началах організовані підготовчі курси на заводі ім. Січневого повстання та на судоремонтному заводі № 1.

А скільки у нас на кожному факультеті студентів-відмінників, які поєднують відмінне навчання з успішною роботою, в наукових гуртках, беруть активну участь в комсомольському житті курсу чи факультету! Виховувати таких людей — основне і почесне завдання партійних, комсомольських та профспілкових організацій. Саме в такі сприятливі умови перетворюється лозунг партії: «Жити і працювати по-комуністичному!».

Радянським людям, всій громадськості потрібно багато попрацювати для того, щоб досягти справді наукового світогляду, всебічного і гармонійного розвитку кожної людини.

«Особливого значення партія надає вихованню нового підростаючого покоління», — говориться в Програмі. Підростаюче покоління повинне бути позбавлене тих пережитків минулого, які гальмують наш рух вперед. І в цій справі головна роль належить громадськості.

У нас в університеті боротися з пережитками в свідомості кожної окремої людини повинен весь студентський колектив, кожна комсомольська група. Нехай змагання «За кращу студентську групу» принесе нові результати в цій боротьбі, нехай боротьба — справжня, непримиренна боротьба з пережитками стане важливим завданням нашої ідеологічної роботи!

«Нинішнє покоління радянських людей житиме при комунізмі!». І нікому ні на одну хвилину не можна забувати, що людина прекрасного комуністичного завтра формується сьогодні.

СЕСІЯ У БІОЛОГІВ

Закінчилась сесія... Студенти багато і напружено працювали в ці дні, допізна засиджувались в читальніх залах, кабінетах, лабораторіях. І ось перші наслідки.

IV курс денного відділу склав перший іспит з політекономії. З 73 студентів, які складали іспит, 26 склали на «відмінно» і 44 на «добре».

Студенти цього курсу Е. Луценко, С. Поворознюк, О. Полторацька, В. Бурлака, Н. Лимонова, Г. Скульська та інші склали всю сесію на «відмінно». На «відмінно» склали всі екзамени і студенти I курсу Р. Барцевич, М. Сутягіна, Л. Амбул, В. Медведєва, М. Бобик.

Слід відзначити як один з найкращих курсів вечірнього відділу — IV курс.

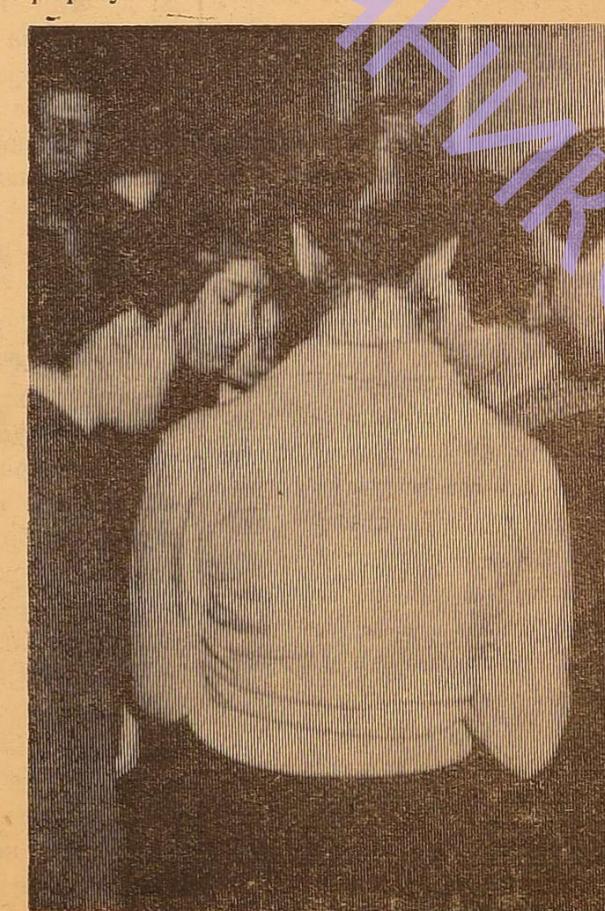
Добре закінчив сесію VI курс заочного відділу. Із 75 чоловік

циого курсу 27 склали всі іспити на «добре» та «відмінно».

В цілому низькі показники сесії у студентів II курсу стаціонару. Із 83 студентів курсу 17 не склали іспити та заліки з різних предметів. А студенти А. Новицька, А. Барішникова, Г. Ткаченко, А. Шпакова, Т. Любченко мають по 2—3 нескладених іспити та заліки.

Ми на початку другого півріччя 1961—62 навчального року! Потрібно в найкоротший строк ліквідувати академзaborгованість. Кафедрам, партійній, комсомольській та профспілковій організаціям необхідно більше приділяти уваги питанню організації роботи академічних груп, питанням дисципліни і контролю над самостійною роботою студентів.

Професор Г. В. ТКАЧЕНКО,
декан біофаку.

— Попалась важка задача.

Фото В. Соломонова.

На іспиті з аналітичної хімії.

Фото П. Дутка.

ОДНОСТАЙНА ПІДТРИМКА

6 лютого у Великому актовому залі відбулись загальні збори професорсько-викладацького складу, студентів і працівників університету, присвячені висуненню кандидатів у депутати Ради Національностей Верховної Ради СРСР по 40-вій виборчій дільниці.

З доповідю про вибори виступила секретар Центрального райкому партії М. М. Сушкіна. Вона говорила про великі досягнення радянського народу за останні роки, про велику відповідальність майбутніх депутатів Верховної Ради СРСР перед народом, про

У ДВОХ РАЙОНАХ

Кафедра історії партії організувала теоретичну конференцію по вивченню матеріалів ХХІ з'їзду КПРС при райкомі партії Роздільнянського району. Конференція відбулась 30 січня. На ній були заслушані доповіді доц. І. В. Ганевича на тему: «Перехід від капіталізму до комунізму — шлях розвитку людства»; кандидата історичних наук М. С. Галицького — «Створення матеріально-технічної бази комунізму — основне економічне завдання радянського народу»; старшого викладача О. І. Романовського — «Від держави диктатури пролетаріату — до всенародної держави».

В Іванівці та селах Іванівського району викладачами університету читається цикл лекцій по матеріалах ХХІ з'їзду партії. Біля 12 лекцій прочитав уже П. С. Столляр. Цикл лекцій по матеріалах з'їзду читають викладачі кафедри політ. економії і зокрема Г. Плосконіс.

Н. І. ХМЕЛЬОВА.

Дівчина вийшла з аудиторії. Скільки вона одягла? — Подивіться на її обличчя...

Фото В. Соломонова.

НЕ НА ПОВНУ СИЛУ

На факультеті іноземних мов найкраще склали сесію студенти III-х курсів.

Добра половина студентів склали екзамени на «добре» та «відмінно», є багато відмінників: С. Корякіна, Н. Кокошинська, С. Морозова, Г. Козлюк, Р. Лупова, С. Міщенко, С. Почапська, Л. Пигалева та ін.

Із 96 третьокурсників не склали екзамени лише 4 чоловіки. Майже не було на цьому курсі випадків перескладання екзаменів та заліків. Добре пройшла сесія у п'ятикурсників.

Серед студентів-відмінників особливо виділяються своїми знаннями та дисципліною студенти: Г. Безгребельна (III курс), Н. Кротова, Т. Стамикова (II курс) та ін.

Хочеться сказати кілька слів про майстра спорту з боксу Л. Обширнова. Цей студент багато пропускає лекції. Він бере участь в багатьох змаганнях як в м. Одесі, так і в інших містах. Викладачі бояться за нього. Але Л. Обширнов успішно склав своєчасно на «добре» та «відмінно».

Значно гірші справи у студентів першого і особливо другого курсів. На другому курсі дуже погана дисципліна, студенти мало працювали протягом семестру, багато пропускали лекції та практичних занять, і сесію склали погано, не відзначалися і під час сесії дисциплінованістю.

Багато студентів зовсім не з'являються на екзаменах. Студенти Донцова, Фесенко, Шаботурова,

В деяких капіталістичних країнах формально введене загальне виборче право. Але і тут значна частина населення позбавляється виборчих прав шляхом запровадження різноманітних обмежувальних цензів. Особливо різноманітні та численні обмежувальні цензи в США — головній цитаделі імперіалізму. Пропагандисти «американського способу життя» скрізь кричать про американську «демократію». Однак реальні факти політичного життя США заперечують цю брехню. Виборче право США — зразок лицемірства та фарисейства. В США існує декілька десятків різноманітних обмежувальних цензів. Кожний штат встановлює свої цензи, тому що в країні немає єдиного виборчого закону. Особливо стараються у цьому відношенні расисти із південних штатів. Вони придумують такі цензи, які спеціально спрямовані проти негритянського населення. Ведуть перед мракобісі із штату Алабами.

Там від виборця вимагається, щоб він прожив на території штату 2 роки, не менше року на території графства і трьох місяців на території виборчого округу. Виборець повинен заплатити виборчий податок за 2 роки, що передують виборам (по 1,5 долара за рік — для бідника-негра це непосильна жертва за сумнівне задоволення брати участі у виборах). Він повинен вміти писати і читати англійською мовою, розуміти і вміти тлумачити будь-яку статтю Конституції США. Крім цього всього, він повинен відповісти вимогам морального цензу, а саме — мати хороший характер, бути мислячою людиною і розуміти обов'язки громадянина за конституцією. Расисти, які екзаменують негрів, ставлять ім такі питання, на які не

Пулинець мають по декілька за-
боргованостей.

Це чомусь мало турбує комсомольське бюро курсів та факультету. Академсектор факультету Л. Могилевич нічого не зробила, щоб уникнути традиційних завалів у сесії. Комсомол у нас взагалі мало займається питанням успішності, а в цьому навчальному році зовсім нічого не зробив.

Мало допомогли в цьому відно-
шенні і перевибори комсорга фа-

культету.

Не можна сказати, що на своєму місці були в сесію і студенти-комуністи. Комуніст В. Третяков — неакуратний і недисциплінований студент. Л. Козлова склала екзамени на «трійки».

Все це говорить про те, що комсомольці факультету ще не на повну силу борються за відмінну успішність та зразкову дисципліну, не приділяють цьому питанню належної уваги.

Я. Я. НЕЙДОРФ,
декан фак-ту іноземних мов.

1) Розкривати на уроці роль, значення і шляхи застосування нових наукових знань, відкриттів останнього десятиріччя. Студент, який іде на практику, повинен бути у всеохрестенні, ознайомитись із новими відкриттями, новими явищами суспільного життя.

2) На уроках фізики, хімії, біології та інших в старших класах вивчати з учнями наукові основи сучасного виробництва, вивчати досвід передового комуністичного будівництва.

3) Проводити на уроках такі нові види практичних робіт, як виконання обчислювальних, розрахункових та графічних робіт, розв'язання задач виробничого змісту і т. п.

Багато різноманітних форм з'являються теорії з практикою, з дійсністю можна використати і при викладанні гуманітарних наук. Використання найновіших технічних засобів наглядності (кіно, радіо, звукозаписів) допоможе на уроці пов'язати навчання з життям, активізувати учнів в процесі навчання.

Прикладом цього може бути навчальна робота студента V курсу біофаку Кирилюка, який за період практики дав 12 уроків із застосуванням на уроці кіно. На уроках потрібно використовувати різноманітні методи і прийоми, будувати урок цікавим і захоплюючим.

В НОГУ З ЖИТЯМ (ДО ПЕДПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ IV КУРСІВ)

I. Роз'яснювати рішення ХХII з'їзду.

Педпрактика студентів IV курсів проходить в дні, коли школа живе думками і проблемами, які піднімались на ХХII з'їзді. Діти, з якими починають свою першу практику студенти IV курсів університету, будуть не лише будувати, а й жити при комунізмі.

Роз'яснення рішень з'їзду — не лише виховна, а й навчальна робота практиканта. На вивчення матеріалів з'їзду в школі Міністерство освіти УРСР відводить від 4 годин в молодших класах, до 12 годин в старших класах. На уроках учні повинні глибоко зрозуміти значення історичних рішень ХХII з'їзду. А для цього студенти самі повинні глибоко вивчити матеріали з'їзду, обдумати кожне питання як з боку змісту, так і методики викладання. Пояснювати те інше положення, рішення потрібно простою, доступною мовою.

Викладати матеріали з'їзду будуть переважно студенти-історики. Але Міністерство освіти зобов'язує вести уроки по вивченню матеріалів з'їзду і викладачів літератури та мови, викладачів географії. А це означає, що і студенти відповідних факультетів будуть теж вести такі уроки.

І взагалі все викладання повинне бути тісно зв'язане з роз'ясненням тих великих питань, які висунув з'їзд. Потрібно лише робити це не формально, а методично і педагогічно продумано.

Позашкільна, позакласна робота не повинна втрачати зв'язок з життям, з тими життєвими проблемами, які підіймає тепер партія.

II. Головне на уроці — глибокі знання, пов'язані з життям.

Проблема з'язку теорії з практикою в наш час займає особливо важливе місце в дидактиці. Ці з'язки розширяються з року в рік (лабораторні та практичні заняття, екскурсії на виробництво, в природу та інші). Але необхідно застосовувати і нові форми:

БЕСІДИ ПРО ВИБОРЧЕ ПРАВО (Бесіда 2-га)

ДЕМОКРАТИЯ ДЛЯ МЕНШОСТИ

можуть відповісти навіть люди, що закінчили університет. Часто ставляться питання зовсім безглазі, наприклад: скільки мильних бульбашок містить в собі шматок міла, скільки вікон у Білому домі? Освітній ценз існує в 17 штатах із 50. Але в штаті Південна Кароліна дозволяється неписьменному, який володіє цінностями вартістю в 300 доларів, брати участь у виборах. Отже, власність повністю компенсує неосвіченість. Ценз осіlosti існує в усіх штатах. Він спрямований проти безробітних та сезонних робітників, які переїжджають з місця на місце, шукаючи роботу.

В 9 штатах існує майновий ценз. Внаслідок вище згаданих цензів в США позбавлено виборчих прав приблизно 13 мільйонів громадян, які досягли виборчого віку (21 рік). Основна маса позбавлених виборчих прав — негри. Із 18 мільйонів, що проживають в США, зареєстровано лише 1,3 мільйона виборців. В штаті Міссісіпі, наприклад, живе 495 тис. негрів виборчого віку. Із них занесено до списків виборців лише 8 тис. чоловік.

Так розвінчується міф про загальне виборче право в США. Але й ті, хто, подолавши всі рогатки і бар'єри, включається в списки виборців, не завжди мають можливість і бажання брати участь у виборах. В ряді країн, і в першу чергу в США, виборча кампанія перетворюється в кампанію залякування і терору. Білі політичні партії в США переслідують і жорстоко розправляються з неграми, які насмілились зареєструватися для участі у виборах. Так під час президентських виборів у 1960 р. 1200 негрів-зільщиків, які мешкають в округах Фейетт і Хейвуд, штат Теннессі, незважаючи

участь у виборах. Тоді власники, у яких вони орендували землю, порушили договори, вигнали негрів з їх будинків, а торгівлі оголосили ім бойкот, відмовляючись що-небудь ім продавати. Побиття і навіть вбивства виборців, які підтримують прогресивних кандидатів, — досить часті випадки в капіталістичних країнах.

В період підготовки до президентських виборів на Філіппінах (в листопаді 1961 р.) було вбито біля 35 чоловік і серйозно поранено кілька десятків.

Газети всього світу обійшли повідомлення і фотознімки, які свідчили про жорстокий політичний терор в Греції напередодні парламентських виборів 29 жовтня 1961 року. 2 прихильники Єдиної демократичної лівої партії були вбиті, більш як 700 чоловік, в тому числі 30 кандидатів у депутати, були поранені. В з'язку з цим багато виборців вважають за краще не брати участі у виборах. Інші виборці не беруть участі у виборах ще й тому, що вони зневірюються в кандидатах від буржуазних партій і не бачать можливості добитися обрання прогресивного кандидата при існуючій виборчій системі. Тому процент виборців, які беруть участь у голосуванні, як правило, буває дуже низьким. В США, наприклад, у виборах 1956 року брали участь 62 проц. зареєстрованих виборців. В 1960 р. приблизно стільки ж. Ясно, що в таких умовах, коли значна частина дорослого населення країни позбавлена можливості взяти участь у виборах, не може йти мова про загальні виборчі права.

М. А. НУДЕЛЬ,
кандидат юридичних наук.

1) Розкривати на уроці роль, значення і шляхи застосування нових наукових знань, відкриттів останнього десятиріччя. Студент, який іде на практику, повинен бути у всеохрестенні, ознайомитись із новими відкриттями, новими явищами суспільного життя.

2) На уроках фізики, хімії, біології та інших в старших класах вивчати з учнями наукові основи сучасного виробництва, вивчати досвід передового комуністичного будівництва.

3) Проводити на уроках такі нові види практичних робіт, як виконання обчислювальних, розрахункових та графічних робіт, розв'язання задач виробничого змісту і т. п.

Багато різноманітних форм з'являються теорії з практикою, з дійсністю можна використати і при викладанні гуманітарних наук. Використання найновіших технічних засобів наглядності (кіно, радіо, звукозаписів) допоможе на уроці пов'язати навчання з життям, активізувати учнів в процесі навчання.

Прикладом цього може бути навчальна робота студента V курсу біофаку Кирилюка, який за період практики дав 12 уроків із застосуванням на уроці кіно. На уроках потрібно використовувати різноманітні методи і прийоми, будувати урок цікавим і захоплюючим.

ІІІ. Виховуйте дітей на революційних традиціях
І на класичних прикладах життя Маркса, Енгельса, Леніна, країнних синів Комуністичної партії.

Наближається 40-а річниця Пionерської організації ім. В. І. Леніна. Готуючись з пionерами до цієї знаменної дати, потрібно проводити виховну роботу, знайомлячи дітей з відомими іменами перших пionерів — патріотів нашої соціалістичної Батьківщини.

Багато цікавих фактів із життя та історії пionерської організації є в кабінеті педагогіки (вул. Пастера, 42). З захопленням слухають діти розповіді про Яшу Гордієнко, Льоню Бачинського, першого юного Сусаніна Великої Вітчизняної війни Трохима Прушінського і ін.

Павлуша Андрієв, беручи участь в боях за Кремль, загинув і похований в Кремлівській стіні. Цілуочи труну героя, Джон Рід сказав: «Я хотів би загинути так, як цей хлопчик».

Вася Карасьов йшов з гвинтівкою на Кронштадт і загинув у бою. Михаїл Гавrilov, як і шість інших геройів, служив у дивізії В. І. Чапаєва. Юні «чапаїти» — називають їх тепер пionери.

Всі ці і подібні історії виховуватимуть у пionерів почуття гордості і патріотизму, бажання бути схожими на цих геройів.

Методичні розробки виховних заходів, які є на кафедрі педагогіки, допоможуть вести виховну роботу в школі.

Але головне — це трудове виховання учнів студентами. Потрібно організовувати якнайбільше гуртків, вести позаурочну роботу в школі, допомагати пionерські та комсомольські організаціям. Можна було бы баг

Розкриваються нові обрії

В житті філологічного факультету з'явилася нова форма учбово-виховної роботи — музейна практика.

В нашій країні існують десятки (якщо не сотні з дві!) літературних музеїв, які ведуть велику роботу по популяризації творчості великих письменників — і дожовтневого, і нашого радянського часу. Як не познайомитись хоч би з деякими з них! Наші випускники можуть згодом стати працівниками цих музеїв. Та не тільки в цьому вага й значення музейної практики. Ознайомлення з дуже цінними музейними експозиціями та особливо з фондами дуже корисне і для того, хто стане педагогом, допоможе краще відчути живого письменника, а, отож, зробити цікавішим, багатим на конкретні приклади урок. Зустріч з творчою лабораторією письменника потягне багатьох і до наукової роботи.

Сьогодні розповідаємо тут про подорож студентів IV курсу українського відділу філфаку до зеленої Полтави — міста, що найбільше з усіх міст України має літературних музеїв.

Багато було побачено й почуто нового, багато залишилось в пам'яті. Чудесну екскурсію по місцях, звязаних з життям і діяльністю Котляревського, влаштували для нас музей письменника. На могилі автора «Енеїди» й «Наталки-полтавки» кладемо оберемки квітів. Виголошуємо коротку промову: «З берегів українського Причорномор'я приносимо Вам, перший класику нашої української літератури, любов нашу й повагу невмирущу...».

Стоймо в задумі — і наче весь шлях літератури проходить у пам'яті. Від Котляревського до наших днів...

Працівники полтавських музеїв гостинно розкривали перед нами багатства своїх фондів, розповідали на спеціальних зустрічах про наукову роботу музеїв, про професію музейного працівника. Особливо цікавою для студентів була зустріч в музеї Короленка з нашою ж випускницею Іриною Кронрод, яка вже чимало років працює тут. З якою широю закоханістю в свою спеціальність розповідала вона про музей і про свою роботу, як посправжньому захопила слухачів!

Чимало було цікавого — та хай розповідають про це самі студенти! Багатство їхніх вражень — найкраще свідчення, наскільки корисна й потрібна для майбутнього філолога така музейна практика. Нові обрії розкриваються перед молоддю!

Доцент А. НЕДЗВІДСЬКИЙ,
керівник практики.

Експонати розповідають

С ВОЮ практику ми розпочали в музеї І. П. Котляревського, розташованому в одному із мальовничих куточків міста. Тут нас гостинно прийняли, тут була наша «база»...

В музеї шість залів. Першого дня ми ознайомилися з експонатами всіх залів. В першому розміщені матеріали, що характеризують добу, в яку жив і творив І. П. Котляревський. Нас одразу захопили майстерні пояснення працівниці музею Ганни Олександрові Ротяг. Затайвши подих, розглядали ми кольорові фотографії будинку, в якому народився І. П. Котляревський; міста, в якому пройшли дитячі та юнацькі роки письменника; будинку Полтавської духовної семінарії.

Матеріали другого залу присвячені поемі «Енеїда». Тут представлени журнали «Живописець», «Трутень» М. Новикова, «І то, і се» Чулкова та інші цікаві ілюстрації до III частини «Енеїди» та діорама «Пекло», у вітрині — сторінки рукопису і рукописних списків поеми «Енеїда» П. Вергелія (латинською мовою), «Енеїда» М. Осипова і Котельницького, «Енеїда» І. П. Котляревського від першого видання 1798 р. до 1917 р. В третьому залі розповідається про драматичні твори І. П. Котляревського.

Документи, твори мистецтва, історичні реліквії, експоновані в музеї, ознайомили нас з історією і значенням Полтавської битви.

Особливо сподобався нам макет Полтавської битви, розташований в центрі залу, який зображає місцевість, де відбувалася битва. Макет займає площу в 16 кв. метрів.

Момент капітуляції шведської армії майстерно зображені на діорамі «Полтавська битва», розміром 4,5 на 17,5 м, створений групою художників студії ім. Грекова.

Справа на стіні — текст звернення Петра I до воїнів після бою: «Храбре дела наши никогда не будут забвены у потомков».

Відвідали ми і знаменіті місця історичної битви. На полі колишнього бою, недалеко від музею могила російських воїнів. На честь перемоги під Полтавою в центрі Жовтневого парку поставлено чудовий пам'ятник «Слава».

В п'ятому залі йдеється про вітання українською та російською громадськістю пам'яті І. П.

ЗЕЛЕНА ПОЛТАВА

Серед квітучої запашної української природи на березі Ворскли розкинулась Полтава з її околицями. Саме сюди, до цього міста приїхали цього року ми, філологи, для проходження музейної практики.

Місто зустріло нас паощами липи, кілимами квітів, зеленими парками, залитими яскравим червневим сонцем, та гостинністю полтавчан.

Місто має свої чудові традиції. Люди, що живуть в ньому, пишаються тим, що вони земляки відомих українських та російських письменників, і в повсякденній праці множать славу свого міста.

В Полтаві багато музеїв, визначних історичних пам'яток. Ми раділи, що зможемо відвідати місто, де жили і творили видатні письменники І. П. Котляревський, П. Мирний, В. Г. Короленко та ін.

Полтавці з повагою та любов'ю ставляться до пам'ятників М. В. Гоголя, Т. Г. Шевченка, І. П. Котляревського, які розташовані в центрі міста. Ці місця завжди прикрашені квітами, зігріті теплими поглядами полтавчан.

На околицях Полтави засновано музей ім. Полтавської битви, а в центрі міста красується пам'ятник «Слави», возвеличуючи геройзм нашого народу.

В красивому місці відкрито пам'ятник В. І. Леніну. Дуже приємне враження спровіяє новозбудований драматичний театр та його творчий колектив.

Привітно зустрічають жителі міста гостей, що завітали до них, діляться з ними своїми знаннями, розповідають про найкращі сторінки з минулого і сучасного свого міста.

Л. ЯМПОЛЬСЬКА.

Наукова робота музею

Увагу прійдіжого до Полтави привертає якесь своєрідна цікавість полтавчан до літератури. З захопленням, любов'ю і знанням розповідають вони про поетів, письменників, художників, які жили і працювали на Полтавщині.

В місцевому педагогічному інституті є дуже цікава літературна карта, на якій позначені місця перебування письменників на Полтавщині (чому б не створити таку карту Одеїщини в нашому університеті?). Полтавські літературно-меморіальні музеї не лише популяризують творчість письменників, вони займаються серйозною науковою роботою. Ентузіазом цієї справи виступає музей І. П. Котляревського. Музей має багатий рукописний архів письменника — 126 документів, переданих Ленінградською публічною бібліотекою ім. Салтикова-Щедріна. Серед них листи рідних, друзів, письменників, вченіх, службові папери. Вони мають велике значення для вивчення творчої біографії письменника, дають уявлення про І. П. Котляревського як людину.

Використавши ці матеріали, при активній допомозі наукових працівників Полтави та інших міст музей видав три випуски «Наукових записок» (I — в 1958 р., II — в 1959 р., III — в 1961 р.).

Майя ЖАКОВА.

СЛІДАМИ ІСТОРИЧНОЇ БИТВИ

Крім літературних музеїв І. П. Котляревського, П. Мирного, В. Г. Короленка, ми відвідали музей історії Полтавської битви. Ми побували в ньому, хоч він і не належав до «нашого профілю» — літературних музеїв.

Документи, твори мистецтва, історичні реліквії, експоновані в музеї, ознайомили нас з історією і значенням Полтавської битви.

Особливо сподобався нам макет Полтавської битви, розташований в центрі залу, який зображає місцевість, де відбувалася битва. Макет займає площу в 16 кв. метрів.

Момент капітуляції шведської армії зображені на діорамі «Полтавська битва», розміром 4,5 на 17,5 м, створений групою художників студії ім. Грекова.

Справа на стіні — текст звернення Петра I до воїнів після бою: «Храбре дела наши никогда не будут забвены у потомков».

Відвідали ми і знаменіті місця історичної битви. На полі колишнього бою, недалеко від музею могила російських воїнів. На честь перемоги під Полтавою в центрі Жовтневого парку поставлено чудовий пам'ятник «Слава».

В п'ятому залі йдеється про вітання українською та російською громадськістю пам'яті І. П.

КІМНАТА ПИСЬМЕННИКА

З цікавістю переступили ми поріг робочого кабінету Володимира Галактіоновича Короленка. Хотілося швидше побачити кімнату, в якій працював протягом вісімнадцяти років письменник. Тим більш, що Ірина Олександровна Кронрод (наша землячка і ви-

він часто виходив у сад, розчищав доріжки від снігу, рубав дрова, розпалював печі. На скриньці під вікном лежать шевські інструменти: молоток, кліщі, шила, На полиці лежать твори Бєлінського, Гоголя, Толстого, Добролюбова та інші. На сторінках книг збереглися помітки В. Г. Короленка, поряд — підшивки журналу «Русское богатство», в редакції якого довго працював В. Короленко, вирізи із газет, які розміщені за розділами: «освіта», «поліція», «чорна сотня».

Тут же знаходитьться зроблена за кресленнями письменника дерев'яна кущетка, на якій він дуже любив відпочивати. Над кущеткою, на книжковій полиці енциклопедичні словники Брокгауза і Ефрона, дерев'яний свічник роботи Володимира Галактіоновича та бронзовий бюст Вольтера — подарунок до 60-річного ювілею письменника.

Коли залишаєш цю кімнату, хочеться ще раз пильно оглянути її, щоб на все життя зберегти в пам'яті спогади про цю велику і геніальну людину.

Г. ШУШМАН.

ЗУСТРІЧ З СИНОМ П. МИРНОГО

З ВІСТКА про зустріч з сином Панаса Мирного дуже схвилювалася, і ми з нетерпінням чекали на неї. Адже така людина може дати найоб'єктивнішу оцінку письменнику як людині. І ось що розповів нам Михайло Панасович Рудченко:

— Батько був дуже скромною людиною. Врівноважений, спокійний. Коли розмовляв — дивився просто вічі. Його очі вміли передавати те, що він інколи не хотів говорити. Одна жінка сказала якось про нього: «Це той дядько, що очима лається».

Батько сам любив і нас вчів любити народне слово. Він якось сказав мені: «Занотовував би ти пісні простого люду, іх влучні приказки. Це користь для тебе й для людства».

Сам він ніколи записів не робив. Його мозок замоктував усе, як сotи мед.

Служба забирала в батька багато часу, заважала працювати над літературою. Двірник часто говорив: «Коли наш хазяїн спить? Ввечері лягає — у вікнах світиться, вранці встає — світиться». В рукописах батька знаходимо більше тисяч назв творів. З них — 700 віршованих творів, оригінальних і перекладних. Зокрема, серед рукописів знаходиться твір «Комуна в голуб'ячому царстві Кука», який не опублікований.

Батько ніколи не читав вдома своїх творів, не ділився з нами своїми літературними справами. Любили ми батька. Чудова була людина, — закінчив Михайло Панасович.

Всі були схвилювані. Якесь інтимна сторінка життя письменника відкрилася перед нами.

Ми широ вдячні Михайліві Панасовичу і ніколи не забудемо цієї зустрічі.

А. СОЛОДЧУК.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“
СТОР. 3. 8 лютого 1962 р.

НАШІ КАДЕРЫ

ДО ЗНАМЕННОЇ ДАТИ

МИНАЕ 125 років з дня смерті великого поета О. С. Пушкіна. Із всіх міст України Одеса найтініше зв'язана з ім'ям Пушкіна. Один рік життя в Одесі (1823—1824) мав велике значення як для розвитку літературного життя в Одесі, так і для самого поета, який саме в цей час йшов від романтизму до реалізму. Одесити вважають О. С. Пушкіна своїм, тісно зв'язаним з історією рідного міста і готуються відзначити цю знаменну дату.

Пушкінська комісія кафедри російської та зарубіжної літератури і деканату філфаку вирішила 10 лютого 1962 року провести мітинг і покласти вінки біля пам'ятника Пушкіну. Крім цього, будуть проведені наукові конференції літературних і мовоznавчих кафедр викладачів і студентів, на яких будуть зачитані доповіді, присвячені питанням вивчення творчості О. С. Пушкіна. По матеріалах конференції буде видано науковий бюлєтень.

Готується загальноуніверситетський урочистий вечір з доповідю доц. З. А. Бабайцевої «Великое наследие» і концертом, поставленим силами студентів. Про життя і творчість поета буде прочитано цілий ряд лекцій в школах, на підприємствах і в установах міста, в Іванівському районі.

В лекторії буде проведено загальноміське засідання товариства по поширенню наукових та політичних знань, на якому зачитаються членами Пушкінської комісії доповіді про Пушкіна — родоначальника російської літератури, про Пушкіна і українську літературу.

ОГОЛОШЕННЯ СТУДКЛУБУ

14 лютого у Великій фізичній аудиторії поновлюється читання лекцій з історії зарубіжного образотворчого мистецтва.

Початок лекцій о 18 год. Лектор — доц. Б. О. Шайкевич.

8 лютого відбудеться перше заняття ізостудії.

Збір у правлінні студклубу ОДУ о 18 год.

З початку семестру продовжуються заняття секцій театру, образотворчого мистецтва, музики.

На радіств «кінофантам» — секція кіно, нарешті, існує. Слідкуйте за реклами!

В тирі ОДУ під керівництвом В. А. Галайчука тренуються стрільці. Ось і мішень одного з них — Кириченка (на фото зліва).

Фото В. Соломонова.

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

СТОР. 4. 8 ЛЮТОГО 1962 р.

БР 04049.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, комитета ЛКСМУ и профкома Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова, гор. Одесса.

Адреса редакції: Одеса, вул. Щепкіна, 12, К. 6, Друкарня ОДУ ім. И. И. Мечникова.

ВІСТІ З ПРОФКОМУ

3—21 по 25 лютого комісія у складі М. І. Абрамова, І. Я. Глушченка, М. Я. Фіонгіна, П. П. Деркача, М. П. Кир'якової, П. Крантова та Ю. Варбанця перевіряла санітарний стан гуртожитків. 28 лютого на засіданні президії профкому було заслухано інформацію голови побутової комісії М. Я. Фіонгіна про наслідки перевірки. Члени президії вирішили поділити місця за санітарним станом так:

I місце — гуртожиток № 3 (вул. Комсомольська, 71-а).

II місце поділили між собою гуртожитки № 1 і № 3, 25, 16, 40, 25-а (ста-

№ 2 (вул. Пастера, 29), і № 2 (вул. Островідова, 64). III місце — гуртожиток № 4 (Шампанський провулок).

Кращими кімнатами вважали:

по гуртожитку № 4 — № 2, 3 (старости: Данилов, Мельник).

по гуртожитку № 3 — № 1, 2, 118, 114 (старости: Фіонгіева, Пашковська, Кавецька);

по гуртожитку № 1 — № 28, 33, 80, 38, 120, 135, 1, 2, 118, 114 (старости: Вечорко, Макогон, Константиновська, Хильниценко, Ченок, Нагайник, Скрипник, Касевич, Вощи Хань, Волкова);

по гуртожитку № 2 — № 1 № 3, 25, 16, 40, 25-а (старости: Островчук, Щуровський, Поліщук, Коствоченко, Шевчук);

по гуртожитку № 3 — № 1, 2, 118, 114 (старости: Фіонгіева, Пашковська, Кавецька);

по гуртожитку № 4 — № 2, 3 (старости: Данилов, Мельник).

Профком відпустив кошти для преміювання кращих кімнат.

20 січня студенти-в'єтнамці побували в панорамному кінотеатрі «Родина», дивилися фільм «Опасні повороти».

31 січня був організований культпохід в театр ім. Іванова на виставу «Третя голова».

4 лютого в ідаліні ОДУ відбувся інтернаціональний вечір в'єтнамських студентів університету, на який вони запросили своїх співчиніків з інших вузів міста.

Два в'єтнамських студенти одержали путівки в будинок відпочинку «Ударник» на період з 29 січня по 9 лютого.

БАГАТСТВО МУЗЕЙНИХ ФОНДІВ

На дверях будинку таблиця з написом: «Владимир Галактионович Короленко». Це —садиба-музей великого письменника.

В цьому будинку Короленко жив з 1903 по 1921 рік. Полтава дуже сподобалась письменникові. «В Полтаві отично, весь город точно один сад», — писав він.

Музей був відкритий ще в 1928 році до 75-річчя з дня народження Короленка. Коли розпочалась Велика Вітчизняна війна, музей продовжував роботу, приймав численних відвідувачів. В книзі відгуків за 1941 рік є промовистий запис: «Світлий, благородний образ В. Г. Короленка, який перед нами встал во всем величии при осмотре музея, зовет нас на подвиги в защиту Родины, на борьбу со всякой несправедливостью».

У вересні 1941 року музей був евакуйований до Свердловська.

Фашисти при відступі з Полтави спалили будинок. Заросла могила письменника, але й в цьому зеленому покрові лишились прогонтані стежки: народ не забував Короленка! Музей було відбудовано і 25 лютня 1946 року відкрито занов.

У чотирьох великих кімнатах зберегена експозиція музею. Тут — різні видання творів Короленка, ілюстрації до них, портрети письменника і його сучасників, документальні фото, репродукції автографів і малюнків. Багато витягів із творів Короленка, його листів і щоденників. Експонуються газети, в яких друкувався письменник: «Волжский вестник», «Нижегородский листок», «Волгарь», «Русские ведомости».

Музей Короленка в порівнянні з своїми полтавськими «сусідами» найбагатший щодо фондів. Тут найбільше є оригінальних рукопи-

сів письменника, книжок з його бібліотеки, особистих речей. З інтересом познайомились ми з листами письменника, з його рукописною спадщиною.

У фондах музею зберігається багато листів від Чехова, Гор'кого, Коцюбинського, Рєпіна. В одному з своїх листів Коцюбинський писав: «Мои воспоминания о встрече с вами в Полтаве — одни из самых ярких и незабываемых». Коли Коцюбинський від'їджав вперше в Італію, саме Короленко дав йому рекомендаційного листа до Гор'кого і цим сприяв тій дружбі, що встановилась пізніше між двома письменниками.

В особистій бібліотеці Королен-

ка, що зберігається в музеї, багато книг з автографами письменників, що засвідчують зв'язки і дружбу його з багатьма визначними літераторами. Особливо цікаві для дослідників ще не вивчені численні помітки Короленка в книзах його власної бібліотеки, зошити з вирізками газетних матеріалів, над якими він працював.

З захопленням розглядаємо малюнки, зроблені з натури Короленком в час заслання, перечитуємо окремі рядки творів «Чудна», «Сон Макара», «Слепой музыкант», «Река играєт...». А ось «Огоньки» — твір, пройнятий таюю бадьорістю, твір, який вчив вірити, що незважаючи на навко-

лишній морок і труднощі шляху, вогники щастя таки світять і світитимуть далі все яскравіше. Все побачене добре підсумовують слова Горького, які бачимо в експозиції музею:

«Всю жизнь трудным путем героя он шел навстречу дню, и несчислимо все, что сделано В. Г. Короленко для того, чтобы покорить рассвет этого дня».

Хочеться побажати всім студентам, які в цьому семестрі підуть на музейну практику, не обмежуватись оглядовим знайомством з експонатами, а більш цікавитись деталями. Це допоможе їм уявити собі краще образи та події минулого.

Євгенія ВЕЧОРКО.

Ці ідеї інші заходи повинні покращити стан спортивно-масової роботи в ОДУ. Але скажемо прямо: якби не старалася кафедра фізичного виховання, ій одній всі ці перевороти не під силу. Потрібна діяльна допомога керівництва університету і факультетів, участь громадських організацій і широкого фізкультурного активу.

О. І. КОЗИРЕВ,
зав. кафедрою фізичного виховання.

Пам'яті Ф. І. ПЕДАНОВА

28 лютня 1961 року після тривалої і важкої хвороби помер Федір Іванович Педанов, один з найстаріших викладачів Одеського державного університету. Федір Іванович закінчив історико-філологічний факультет Петербурзького університету в 1913 р. Він був учнем видатних вчених літературознавців та мовоznавців, які працювали в той час в Петербурзькому університеті: академіків Шахматова, Шерби, Бодуена-де-Куртене та інших.

Свої заняття слав'янськими мовами Ф. І. Педанов завершив у Чехословаччині, де він перебував біля двох років, вивчаючи чеську мову. Знання Ф. І. Педанова з польської мови були настільки солідні, що він переклав з польської мови на російську «Історію польського народу» Грабенського.

В Одесі Ф. І. Педанов спочатку працював викладачем середньої школи, а з 1937 року почав працювати в Одеському університеті. Деякий час він був заступником декана філологічного факультету — професора Романа Михайловича Волкова. Пізніше викладав російську та латинську мови в університеті.

В останні роки Ф. І. Педанов досить майстерно і з великою любов'ю викладав російську мову в групах студентів-іноземців. Вони дуже любили Ф. І. Педанова, часто відвідували його хворого і провели свого вчителя в останню путь.

Світла пам'ять про цього видатного педагога, чулого товариша і прекрасну людину назавжди залишиться у всіх, хто працював з ним і знав його.

Професор Н. І. БУКАТЕВИЧ, доцент Л. А. СІЧКАРЬОВ.

Деканат, партбюро і профбюро філологічного факультету Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова висловлюють глибоке співчуття завідующему кафедрою російської мови професору Н. І. БУКАТЕВИЧУ з приводу смерті його дружини

ЄВГЕНІЮ ОЛЕКСАНДРІВНІ.

Редактор В. В. ФАЩЕНКО.

«За наукові кадри»

СТОР. 4. 8 ЛЮТОГО 1962 р.

«За наукові кадри»

СТОР. 4. 8 ЛЮТОГО 1962 р.

«За наукові кадри»

СТОР. 4. 8 ЛЮТОГО 1962 р.

«За наукові кадри»

СТОР. 4. 8 ЛЮТОГО 1962 р.

«За наукові кадри»

СТОР. 4. 8 ЛЮТОГО 1962 р.

«За наукові кадри»

СТОР. 4. 8 ЛЮТОГО 1962 р.

«За наукові кадри»

СТОР. 4. 8 ЛЮТОГО 1962 р.